

Ο γ.δ. της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου μιλά στον «Π» για τις πιέσεις που δέχονται κλάδοι της οικονομίας λόγω έλλειψης προσωπικού

Αναζητούν απεγνωσμένα προσωπικό και δεν βρίσκουν

Εντός τριετίας, εάν δεν προκύψει «ατύχημα» στην οικονομία, θα μιλάμε για περιορισμό της ανεργίας στο 4,5%
 Οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης προκάλεσαν αντίστροφα φαινόμενα σε κλάδους, με αποτέλεσμα την οξεία έλλειψη προσωπικού
 Από το 25% που είχε φθάσει η αδήλωτη εργασία τώρα κερμαίνεται περίεξ του 15% με καθοδική τάση

«Είναι καλά να μην φορτίζουμε αρνητικά τη μερική απασχόληση αφού, ως ευέλικτη μορφή εργασίας, συμβάλλει δραστικά στην ανάπτυξη», σημειώνει ο κ. Αντωνίου.

Επιστροφές μισθών σταδιακά

Έχει ξεκινήσει η σταδιακή επιστροφή των αποκοπών στις απολαβές των εργαζομένων στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στον ιδιωτικό τι γίνεται; Δικαιολογείται αύξηση στους μισθούς με βάση την ανάπτυξη που έχουμε;

Η ΟΕΒ διαφώνησε με την ακύρωση των αποκοπών στον δημόσιο τομέα αφού πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να ήταν μόνιμες. Στον ιδιωτικό τομέα υπάρχει βελτίωση των δεδομένων και σταδιακά, αναλόγως των δυνατοτήτων κάθε επιχείρησης, γίνονται επιστροφές, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Η αδήλωτη εργασία συνιστά εξαιρετικά αρνητικό φαινόμενο για την οικονομία. Μεσομακροπρόθεσμα δημιουργεί φτωχούς συνταξιούχους τους οποίους αναγκάζεται να καλύψει το κράτος σε βάρος των δημοσίων οικονομικών. Παράλληλα δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό σε βάρος των επιχειρήσεων που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους και υπέρ των κακών εργοδοτών, οι οποίοι αποκοινώνουν συγκριτικά πλεονεκτήματα μειωμένου εργατικού κόστους. Η ΟΕΒ σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολαβών Οικοδομών αναλάβει από την προηγούμενη δεκαετία πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του προβλήματος και το κράτος υποθέτω αυστηρότερες ποινές και συστημικότερους ελέγχους. Οι προσπάθειες μας άρχισαν ήδη να έχουν αποτέλεσμα αφού από το περίπου 25% που είχε φθάσει, τώρα κερμαίνεται περίεξ του 15% με καθοδική τάση.

Ημιαπασχόληση

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η ανεργία έπεσε λόγω της ημιαπασχόλησης. Τι πιστεύετε;

Τα στοιχεία δεν επιβεβαιώνουν ότι η μερική απασχόληση στην Κύπρο βρισκόταν ψηλά, σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Το 2017 είχαμε 12,1% όταν το μέσο ποσοστό της ευρωζώνης ήταν 21,2%. Και είναι καλά να μην φορτίζουμε αρνητικά τη μερική απασχόληση αφού, ως ευέλικτη μορφή εργασίας, συμβάλλει δραστικά στην ανάπτυξη. Για να κατανοήσετε τι εννοώ, το ψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ το έχει μια από τις ισχυρότερες οικονομίες, η Ολλανδία με 46,6% και το χαμηλότερο μια από τις φτωχότερες οικονομίες, η Βουλγαρία με 2,1%. Στην Κύπρο η μερική απασχόληση βρισκόταν στο 9,4% το 2012, αυξήθηκε στην κορύφωση της κρίσης το 2014 σε 13,3% αλλά έκτοτε μειώνεται κάθε χρόνο και τώρα είναι στο 12,1%.

Πώς εξηγείται το γεγονός ότι ενώ μειώνεται η ανεργία υπάρχει έλλειψη προσωπικού σε κλάδους της οικονομίας; Απάντηση στο ερώτημα δίνει ο γενικός διευθυντής της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχανιών (ΟΕΒ) Μιχάλης Αντωνίου, σε συνέντευξή του στον «Π». Με τον κ. Αντωνίου αναλύσαμε θέματα που άπτονται του τομέα της εργασίας, ο οποίος ανακάμπτει σταδιακά μετά το κτύπημα που δέχτηκε από την οικονομική κρίση. Όπως σημειώνει η ταχύτητα με την οποία μειώθηκε η ανεργία στην Κύπρο είναι εντυπωσιακή δεν είναι όμως ανεξήγητη...

Της Μιράντας Λυσάνδρου

Η ανεργία είναι ο τελευταίος δείκτης μετά από μια οικονομική κρίση που μειώνεται. Πόσο γρήγορα είδαμε να συμβαίνει αυτό στην Κύπρο και τι σημαίνει το 8,2% ανεργία αυτή τη στιγμή για την οικονομία και την κοινωνία;

Η ταχύτητα με την οποία μειώθηκε η ανεργία είναι εντυπωσιακή αλλά όχι ανεξήγητη. Μεταξύ άλλων, οφείλεται στις αντοχές που έδειξαν οι επιχειρήσεις και στον περιορισμό των απολύσεων στο άκρως αναγκαίο. Από το 2013 που η ανεργία άγγιξε το 17%, βρισκόμαστε στο 8,2%, κάτι εξαιρετικά εντυπωσιακό. Πόσο θα πρέπει να μειωθεί για να πολ-

με ότι πάει καλά ο τομέας της εργασίας; Με ανεργία στο 4,5% θα μπορούμε να μιλάμε για επιστροφή σε συνθήκες κανονικότητας, θα έχουμε επουλώσει και τις τελευταίες πληγές της κρίσης. Εκτιμούμε ότι εντός τριετίας θα πλησιάσουμε τον στόχο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα προκληθεί στην οικονομία οποιοδήποτε «ατύχημα». Για τούτο επιβάλλεται διαρκής συνετή δημοσιονομική πολιτική, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και κατακρήνηση των διαχρονικών στρεβλώσεων.

Έλλειψη προσωπικού
 Παρά τη μείωση της ανεργίας όπως λέτε στην τελευταία σας ανακοίνωση, κλάδοι της οικονομίας αντιμετωπίζουν σοβαρά ελλείψεις κατάλληλου προσωπικού και αδυνατούν να ανταποκριθούν στον όγκο

της ζήτησης προσωπικού. Σε ποιους τομείς αναφέρεστε; Ποιο είναι το μέγεθος του προβλήματος; Οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης προκάλεσαν αντίστροφα φαινόμενα σε κάποιους κλάδους, με έναν από τους βασικότερους, τον τουριστικό, να υποφέρει από οξεία έλλειψη κατάλληλου δυναμικού. Κυρίως ξενοδοχεία, εστιατόρια και παρεμφερείς τομείς, βρίσκονται υπό τεράστια πίεση. Ελλείψεις εντοπίζονται επίσης στον πρωτογενή τομέα, στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση. Αριθμός βιομηχανικών κλάδων όπως επίπλου και ξυλοουργικών, τροφίμων και ποτών, αρτοποιηματιών κ.λπ., αναζητούν απεγνωσμένα καταρτισμένο προσωπικό, ενώ ανάγκες ήδη δημιουργούνται και στον κατασκευαστικό τομέα. Ειδικά με τον τουρισμό τι συμβαίνει;

Τόσο αύξηση τουριστών, τόσο οικονομική κρίση και δεν καταφέραμε να πείσουμε τους Κύπριους να δουλέψουν στον τομέα; Ο τουριστικός τομέας έχει δύο ιδιαιτερότητες τις οποίες δεν είναι εύκολο να διαχειριστεί ένας εργαζόμενος με οικογενειακές ή άλλες υποχρεώσεις. Ενώ οι συνθήκες εργασίας είναι εξαιρετικές, δεν αποτελεί πρώτη επιλογή για τους Κύπριους λόγω του συστήματος βάρδιας και του εποχικού χαρακτήρα της δραστηριότητας, που δεν διασφαλίζει ολόχρονη απασχόληση

Καθοδικά η αδήλωτη
 Αδήλωτη εργασία: Βόλεψε πολλούς την περίοδο της κρίσης. Και εργοδότες και εργαζόμενους. Είναι σε ύφεση το φαινόμενο; Σε ποιο ποσοστό ανέρχεται; Λαμβάνονται μέτρα για την καταπολέμησή της;

Επαγγέλματα με προοπτικές

Ποια επαγγέλματα με βάση τις ανάγκες έχουν ζήτηση στην Κύπρο;

Τα τεχνικά επαγγέλματα σχεδόν όλων των ειδικοτήτων είναι πάντα δυσεύρετα. Οι καλοί τεχνίτες αλλά και μηχανικοί δεν υπάρχει περίπτωση να μείνουν χωρίς απασχόληση. Το ίδιο ισχύει για επαγγελματίες πληροφορικής, για επισιτιστικά και συναφή επαγγέλματα, αρτοποιούς και ζαχαροπλαστές, πωλητές/πωλήτριες και άλλους. Νέα επαγγέλματα με υψηλή προστιθέμενη αξία δημιουργούνται στην προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, στην ενεργειακή απόδοση και αναβάθμιση με όλων των μορφών τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και με εφαρμογές εξοικονόμησης ενέργειας. Νέες θέσεις εργασίας σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα που σε αριθμό θα υπερβούν τις 2500, δημιουργούνται από μια και μόνη επένδυση, το καζίνο. Νέες ανάγκες σε ιατρικά, παραϊατρικά και συναφή επαγγέλματα θα δημιουργήσει η εφαρμογή του ΓΕΣΥ, επίσης σε βραχυχρόνιο ορίζοντα. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση, που η ΟΕΒ αναμένει ότι σύντομα θα μετατραπεί στη "βαριά βιομηχανία" της χώρας, θα παράγει νέες ποιτικές θέσεις εργασίας με ολοένα υψηλότερο ρυθμό. Τέλος, σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού ή και άρσης του τουρκικού εμπάργκο, θα αυξηθεί κατακόρυφα ο αριθμός των υπό κυπριακή σημαία πλοίων, αυξάνοντας αποφασιστικά τον αριθμό των εργαζομένων στον τομέα της ναυτιλίας.

Η χώρα προσελκύει ολοένα και περισσότερους επενδυτές που επιθυμούν αγορά κατοικίας σε ελληνικό νησί

Ανάκαμψη της αγοράς πολυτελών ακινήτων στην Ελλάδα

Στην Κρήτη είναι εύκολο να βρεις σπίτι τριών δωματίων, με πισίνα, δίπλα στη θάλασσα με 200.000 ευρώ.

Με τις τιμές των ακινήτων στα χαμηλότερα επίπεδα, η Ελλάδα προσελκύει ολοένα και περισσότερους επενδυτές που επιθυμούν να αποκτήσουν ένα δεύτερο σπίτι σε ελληνικό νησί, σε ασυνήθιστες τιμές, γράφει η Le Monde. Με την πτώση των τιμών των ακινήτων στην Ελλάδα, η απόκτηση μιας βίλας σε νησί γίνεται ένα όνειρο εφικτό για αρκετά μεγάλο αριθμό ανθρώπων, αφού πρώτα όμως ολοκληρώσουν τον γραφειοκρατικό κυκλώνα που απαιτείται για την απόκτηση ακινήτου. Ωστόσο, κάποιος πιστεύει ότι είναι δυνατόν να αγοράσουν στις Κυκλάδες κατοικία μπροστά στη θάλασσα με 150.000 ευρώ. Οι τιμές είναι χαμηλές στην Ελλάδα, όμως όχι σε αυτό το επίπεδο, διαλύει τις ψευδαισθήσεις κτηματοεμπιστής. Υπάρχουν μέρη στη χώρα που δεν υπολείπονται σε τί-

ποτε της Κιανής Ακτής... μόνο η τιμή είναι χαμηλότερη, συνεχίζει. Στην Κρήτη, λ.χ., είναι εύκολο να βρεις σπίτι τριών δωματίων, με πισίνα, δίπλα στη θάλασσα με 200.000 ευρώ. Στην Πάρο, οι τιμές είναι περίπου 3.000 ευρώ/τ.μ., στη Μύκονο κυμαίνονται από περίπου 5.000 ευρώ/τ.μ. έως 8.000 ευρώ/τ.μ. για τα πιο πολυτελή οικητήματα, δίνει κάποια παραδείγματα ο ίδιος κτηματοεμπιστής. Στο δημοσίευμα γίνεται αναφορά και στην ηπειρωτική Ελλάδα και τις ευκαιρίες πολυτελών ιδιοκτησιών. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο όμιλος του Costa Navarino προσφέρει στους ενδιαφερόμενους αγοραστήματα προς πώληση προκειμένου να χτίσουν τα δικά τους σπίτια. Τιμή εκκίνησης τα 2,5 εκατ. ευρώ για μια ιδιοκτησία άνω των 300 τ.μ., κοντά σε ελαιώνες και γήπεδα γκολφ. Το κό-

στος αυτών των εσοχικών κατοικιών μπορεί να υπερβεί τα 8 εκατομμύρια ευρώ, για μια επιφανή κατοικία 1.200 τ.μ. Εκτιμάται ότι περίπου 40 σπίτια πρόκειται να οικοδομηθούν τα επόμενα 5-7 χρόνια. Η ανάκαμψη της αγοράς πολυτελών ακινήτων στην Ελλάδα οφείλεται εν μέρει σε μέτρο που ψήφισε η ελληνική κυβέρνηση το 2015 και αφορά τη χορήγηση πενταετούς θεωρήσης Schengen σε αλλοδαπούς που θα επενδύσουν τουλάχιστον 250.000 ευρώ στην ελληνική αγορά ακινήτων. Τα αποτελέσματα δεν άργησαν πολύ. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, τα ξένα κεφάλαια για αγορές ακινήτων αυξήθηκαν κατά 61,7% μεταξύ του πρώτου τριμήνου του 2016 και του πρώτου τριμήνου του 2017.

PHITE: Le Monde, ΑΠΕ-ΜΠΕ